

Chambre des Représentants

SESSION 1972-1973.

28 FÉVRIER 1973

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 26 mars 1969 relative à la pension des membres du personnel directeur et enseignant ainsi que des surveillants-éducateurs des établissements libres d'enseignement technique ou maritime.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. MICHEL.

MESDAMES, MESSIEURS,

La proposition de loi de M. Urbain tend à préciser que, pour le calcul du droit à la pension à charge du Trésor public, il y a lieu de tenir compte de tous les services prestés par le personnel des établissements d'enseignement libre, que ce soit sous le régime à temps réduit ou sous le régime à temps plein.

Le Secrétaire d'Etat au Budget signale que le problème évoqué par la proposition de loi, résulte en réalité d'un différend qui s'est élevé entre la Cour des comptes et le Département des Finances, à propos de l'interprétation qu'il convient de donner à certaines dispositions de la loi du 26 mars 1969 relative à la pension des membres du personnel directeur et enseignant ainsi que des surveillants-éducateurs des

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Dequae.

A. — Membres : MM. Bertrand (Alfred), d'Alcantara, De Keersmaecker, Dequae, Desmaretts, De Vidts, Michel, Parisis. — MM. Boeykens, Cools (André), Dehousse, Detiège, Mangelschots, Remacle (Marcel), Scokaert. — MM. Damseaux, Grootjans, Rolin Jaquemyns, Verberckmoes. — MM. Defosset, Gol. — MM. Geerinck, Van der Elst.

B. — Suppléants : MM. Duerinck, Peeters, Plasman, Vandamme (Fernand). — MM. Gondry, Tibbaut, Vanijlen, Van Daele. — MM. Poswick, Waltniel. — M. Persoons. — M. Olaerts.

Voir :

461 (1972-1973) :

— N° 1 : Proposition de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1972-1973.

28 FEBRUARI 1973

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 26 maart 1969 betreffende het pensioen van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel evenals van de studiemeesters-opvoeders van de vrije inrichtingen voor technisch onderwijs of zeevaartonderwijs.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER MICHEL.

DAMES EN HEREN,

Het wetsvoorstel van de heer Urbain heeft tot doel te bepalen dat voor de berekening van het recht op pensioen ten laste van de Schatkist, rekening moet worden gehouden met alle diensten gepresteerd door het personeel van de vrije onderwijsinrichtingen, zowel onder de regeling met beperkt leerplan als onder de regeling met volledig leerplan.

De Staatssecretaris voor Begroting wijst erop dat onderhavig wetsvoorstel betrekking heeft op een probleem dat voortvloeit uit een geschil dat gerezen is tussen het Rekenhof en het Departement van Financiën met betrekking tot de interpretatie van de wet van 26 maart 1969 betreffende het pensioen van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel evenals van de studiemeesters-opvoeders

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Dequae.

A. — Leden : de heren Bertrand (Alfred), d'Alcantara, De Keersmaecker, Dequae, Desmaretts, De Vidts, Michel, Parisis. — de heren Boeykens, Cools (André), Dehousse, Detiège, Mangelschots, Remacle (Marcel), Scokaert. — de heren Damseaux, Grootjans, Rolin Jaquemyns, Verberckmoes. — de heren Defosset, Gol. — de heren Geerinck, Van der Elst.

B. — Plaatsvervangers : de heren Duerinck, Peeters, Plasman, Vandamme (Fernand). — de heren Gondry, Tibbaut, Vanijlen, Van Daele. — de heren Poswick, Waltniel. — de heer Persoons. — de heer Olaerts.

Zie :

461 (1972-1973) :

— N° 1 : Wetsvoorstel.

établissements libres d'enseignement technique ou maritime (*Moniteur belge* n° 74, du 16 avril 1969).

Les articles 1er et 3 de cette loi accordent aux membres du personnel directeur et enseignant ainsi qu'aux surveillants-éducateurs de l'enseignement à horaire réduit qui exercent leur fonction à titre non principal dans des établissements libres d'enseignement technique reconnus et subventionnés par l'Etat, de même qu'à leurs veuves et orphelins, le droit à la pension de retraite ou de survie à charge du Trésor public, dans les conditions prévues pour les membres du personnel en fonction dans les établissements correspondants de l'Etat.

De plus, l'article 3 valide, pour le droit à la pension des intéressés et pour son calcul, tous les services antérieurs, déclarés admissibles en vertu de la loi du 21 juillet 1844 ou de lois particulières sur les pensions.

Les bénéficiaires de la loi du 26 mars 1969 se trouvent ainsi intégrés dans le régime général des pensions de retraite et de survie régi par l'Etat, ce qui implique que le temps passé dans une fonction non principale de l'enseignement technique libre à horaire réduit doit également intervenir dans la liquidation de toute pension servie par le Trésor public du fait de l'exercice de fonctions ultérieures.

La Cour des comptes en a jugé autrement. Statuant sur un cas d'espèce, elle a refusé la prise en considération, pour la pension d'un professeur communal, de services accomplis précédemment dans un emploi accessoire de l'enseignement technique libre subventionné à horaire réduit, vu l'absence, dans la loi du 26 mars 1969, d'une disposition analogue à l'article 3, alinéa 3, de la loi du 30 janvier 1954, suivant lequel, lorsque les membres laïcs de l'enseignement technique libre agréés définitivement et exerçant une fonction principale sont appelés à d'autres fonctions qui confèrent des droits à une pension à charge du Trésor public, ils sont admis à compter pour la liquidation de la pension toutes les années de services accomplis à ce double titre.

Pourtant, l'article 3, alinéa 3, de la loi du 30 janvier 1954 apparaît comme le type même de la disposition superfétatoire. En effet, la pratique journalière a admis de tout temps que l'ensemble de la législation relative aux pensions à charge de l'Etat se fonde sur le principe de l'admissibilité, dans n'importe lequel des régimes qu'elle a institués, des services qui, en vertu d'une loi particulière, donnent droit à une telle pension.

Or, aux termes de l'article 1er de la loi du 26 mars 1969, les agents de l'enseignement technique libre à horaire réduit qui exercent leur fonction à titre non principal ont droit à une pension de retraite ou de survie à charge du Trésor public, dans les mêmes conditions que les membres du personnel en fonction dans les établissements correspondants de l'Etat. Le régime applicable à ce dernier personnel étant sauf dérogation expresse, celui de la loi du 21 juillet 1844, les enseignants qui ont quitté un emploi non principal dans un établissement d'enseignement technique à horaire réduit ont droit au bénéfice de l'article 50, remplacé par l'article 30 de la loi du 5 août 1968, qui dispose en son dernier alinéa : qu'en cas de reprise de fonctions, les années de service antérieures au licenciement, à la démission, à la révocation ou à la déchéance sont prises en considération. »

Dans ces conditions, plutôt que d'insérer dans la loi du 26 mars 1969 un principe de réciprocité qui résulte déjà implicitement de la législation en vigueur, le Gouvernement

van de vrije inrichtingen voor technisch onderwijs of zeevaartonderwijs. (*Belgisch Staatsblad* n° 74, van 16 april 1969).

De artikelen 1 en 3 van voornoemde wet verlenen de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel evenals de studiemeesters-opvoeders van het onderwijs met beperkt leerplan die hun ambt niet als hoofdamt uitoefenen in de door de Staat erkende en gesubsidieerde vrije inrichtingen voor technisch onderwijs, alsook hun weduwen en wezen, recht op een rust- of overlevingspensioen ten laste van de Openbare Schatkist onder dezelfde voorwaarden als die welke werden vastgesteld voor de leden van het personeel dat werkzaam is in de overeenkomstige rijksinrichtingen.

Bovendien laat artikel 3 voor het recht op pensioen van de betrokkenen en voor de berekening ervan alle voorafgaande dienstperioden meetellen die krachtens de wet van 21 juli 1844 of krachtens bijzondere wetten op de pensioenen in aanmerking komen.

De gerechtigden op het bepaalde in de wet van 26 maart 1969 worden aldus opgenomen in 's Rijks algemene rust- en overlevingspensioenregeling, hetgeen met zich brengt dat de tijd die werd doorgebracht in een nevenfunctie in het vrij technisch onderwijs met beperkt leerplan eveneens in aanmerking komt voor de uitkering van elk pensioen dat door de Openbare Schatkist wordt betaald uit hoofde van ambten die nadien werden uitgeoefend.

Het Rekenhof heeft hierin echter een ander standpunt ingenomen. Bij de voorlegging van een dergelijk geval heeft het Hof geweigerd voor het pensioen van een gemeentelijke leraar de diensttijd in aanmerking te nemen welke voordien in een bijambt van het gesubsidieerd vrij technisch onderwijs met beperkt leerplan werd doorgebracht, aanvoerend dat in de wet van 26 maart 1969 een voorziening ontbreekt overeenstemmend met artikel 3, lid 3, van de wet van 30 januari 1954 waarin bepaald wordt dat, wanneer wereldlijke leden van het vrij technisch onderwijs die definitief zijn erkend en in een hoofdamt werkzaam zijn, nadien andere functies gaan uitoefenen die recht verlenen op een pensioen ten laste van de Openbare Schatkist, zij voor hun pensioen alle dienstjaren mogen doen meetellen, welke zij in dit tweevoudig opzicht doorgebracht hebben.

Artikel 3, lid 3, van de wet van 30 januari 1954 is evenwel onmiskenbaar een overtollige bepaling. De praktijk heeft immers steeds aanvaard dat de hele wetgeving betreffende de pensioenen ten laste van de Staat steunt op het principe dat dienstjaren die, krachtens een bijzondere wet voor een dergelijk pensioen in aanmerking komen, in om het even welke rijksregeling meetellen.

Bovendien hebben de personeelsleden van het vrij technisch onderwijs met beperkt leerplan die hun ambt niet als hoofdamt uitoefenen, krachtens artikel 1 der wet van 26 maart 1969, recht op een rust- of overlevingspensioen ten laste van de Openbare Schatkist onder dezelfde voorwaarden als de leden van het personeel in dienst bij de overeenkomstige rijksinrichtingen. Daar de op dit laatste personeel toepasselijke regeling — behoudens een uitdrukkelijke afwijking — dezelfde is als werd ingesteld door de wet van 21 juli 1844, kunnen de leerkrachten die een niet als hoofdamt waargenomen betrekking in een inrichting voor technisch onderwijs met beperkt leerplan hebben verlaten, aanspraak maken op het bepaalde in artikel 50, dat werd vervangen door artikel 30 van de wet van 5 augustus 1968, waarvan het laatste lid bepaalt dat « ingeval de functies worden hernomen, de jaren dienst van vóór de afdanking, het ontslag, de afzetting of de ontzetting in aanmerking worden genomen. »

In plaats van in de wet van 26 maart 1969 een wederkerigheidsbeginsel in te voegen — dat reeds impliciet uit de van kracht zijnde wetgeving voortvloeit — stelt de

propose, par voie d'amendement déposé en séance, un texte interprétatif confirmant les intentions du législateur en ce qui concerne les services à prendre en considération pour l'octroi et le calcul de la pension des personnes ayant exercé des fonctions dans l'enseignement technique libre à horaire réduit.

Il va de soi que l'interprétation donnée par cet amendement aux articles 1er et 3 de la loi du 26 mars 1969 sera également valable en ce qui concerne les services rendus dans l'enseignement artistique libre. En effet, la commission a adopté le même jour un projet de loi qui étend le champ d'application de la loi de 1969 à cet enseignement artistique libre (doc. n° 323/1).

* * *

Le nouveau texte, qui remplace les articles 1 et 2 de la proposition de M. Urbain par un article unique, figure ci-après.

Il a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

J. MICHEL.

Le Président,

Regering voor, bij wijze van een tijdens de vergadering ingediend amendement, een interpretatieve tekst goed te keuren, die de bedoeling van de wetgever bevestigt ten aanzien van de diensttijd die in aanmerking moet worden genomen voor de toekenning en berekening van het pensioen van hen die een ambt hebben uitgeoefend in het vrij technisch onderwijs met beperkt leerplan.

De door het amendement aan de artikelen 1 en 3 van de wet van 26 maart 1969 gegeven interpretatie geldt uiteraard ook voor de diensten die in het vrij kunstonderwijs worden gepresteerd. De commissie heeft dezelfde dag immers een wetsontwerp goedgekeurd waarbij de werkingssfeer van de wet van 1969 tot dat vrij kunstonderwijs wordt uitgebreid (Stuk n° 323/1).

* * *

Hieronder komt de nieuwe tekst voor, die de artikelen 1 en 2 van het voorstel van de heer Urbain door één artikel vervangt.

Die tekst is eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

De Voorzitter,

A. DEQUAE.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

(Nouvel intitulé)

Projet de loi interprétative des articles 1 et 3 de la loi du 26 mars 1969 relative à la pension des membres du personnel directeur et enseignant ainsi que des surveillants-éducateurs des établissements libres d'enseignement technique ou maritime.

Article unique.

Les articles 1 et 3 de la loi du 26 mars 1969 relative à la pension des membres du personnel directeur et enseignant ainsi que des surveillants-éducateurs des établissements libres d'enseignement technique ou maritime, modifiée par la loi du 15 juin 1970, sont interprétés en ce sens que les services rendus dans un emploi subventionné par l'Etat dans un établissement libre d'enseignement technique ou maritime à horaire réduit interviennent pour l'octroi et le calcul de la pension de retraite de toute personne appelée ultérieurement à d'autres fonctions qui confèrent des titres à une pension à charge du Trésor public ou d'un des pouvoirs et organismes visés à la loi du 14 avril 1965 établissant certaines relations entre les divers régimes de pensions du secteur public.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

(Nieuw opschrift)

Wetsontwerp tot interpretatie van de artikelen 1 en 3 van de wet van 26 maart 1969 betreffende het pensioen van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel evenals van de studiemeesters-opvoeders van de vrije inrichtingen voor technisch onderwijs of zeevaartonderwijs.

Enig artikel.

De artikelen 1 en 3 van de wet van 26 maart 1969 betreffende het pensioen van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel evenals van de studiemeesters-opvoeders van de vrije inrichtingen voor technisch onderwijs of zeevaartonderwijs, gewijzigd door de wet van 15 juni 1970, worden derwijze geïnterpreteerd dat de diensten verstrekt in een door de Staat gesubsidieerde betrekking in een vrije inrichting voor technisch onderwijs of zeevaartonderwijs met beperkt leerplan in aanmerking komen voor de toekenning en de berekening van het rustpensioen van degene die nadien een ander ambt heet uitgeoefend dat aanspraak verleent op pensioen ten laste van de Openbare Schatkist of van een van de lichamen en instellingen bedoeld in de wet van 14 april 1965 tot vaststelling van een zeker verband tussen de onderscheiden pensioenregelingen van de openbare sector.